

KYMI SINFONIETTAN KEVÄTKAUDEN 2021 AVAJAISKONSERTTI

Kapellimestari ja laulusolisti: **Taavi Oramo**
Harppusolisti: **Päivi Severeide**
Runot ja lausunta: **Auli Särkiö**

OHJELMA:

Heta Aho: *Kaksi tanka-laulua*

I Illalla jätän

Illalla jätä
oven valmiiksi auki,
odotan häntä,
hän sanoi tulevansa uneen
minua tapaamaan.

tanka-runo: Yakamochi, suom. Tuomas Anhava

Taavi Oramo laulu; Päivi Severeide, harppu

Auli Särkiö: *Täällä läpikuultava sumu*

(Auli Särkiön kaikki runot teoksesta *Vedenpeitto*, Poesia 2019)

Heta Aho: *Kaksi tanka-laulua*

II Älä hymyile

Älä hymyile,
vaan verhoudu pilviin
kuin vehreä vuori.
Parempi on niin,
piilossa katseilta...

tanka-runo: Ôtomo no Sakanoë, suom. Tuomas Anhava/Heta Aho

Taavi Oramo laulu; Päivi Severeide, harppu

Auli Särkiö: *Usein näen rantakivellä*

Claude Debussy: *Danse sacrée (Pyhä tanssi)*

Kymi Sinfonietta, kapellimestari: Taavi Oramo, harppusolisti: Päivi Severeide

Auli Särkiö: *Sitten ilma pysähtyy*

Claude Debussy: *Danse profane (Maallinen tanssi)*

Kymi Sinfonietta, kapellimestari: Taavi Oramo, harppusolisti: Päivi Severeide

Auli Särkiö: *Uida yli hukkuneiden asumusten*

Claude Debussy: *Trois Mélodies sur des poèmes de Paul Verlaine*

(Kolme laulua Paul Verlaineen runoihin)

I La mer est plus belle (Meri on kauniimpi), sov. Päivi Severeide

Meri on kauniimpi
kuin katedraalit,
uskollinen imettäjä,
kuolinhetkien tuudittaja,
meri, jonka äärelle
polvistuu Neitsyt Maria!

Sillä on antaa kaikkea
niin hirveää kuin hyvää.
Kuulen sen lepyttelyt,
ankarat raivonpuuskat.
Se on ääretön
muttei järkähtämätön.

Niin pitkämielinen,
vaikka pirullinen.
Avulias tuulenhenki ajaa
aaltoa ja laulaa:
teille toivottomille
kuolema on kivuton!

Ja kun taivaat
ilkkuen taas kirkastuvat
on se sininen,
ruusunpunerva, harmaa ja vihreä...
Kauniimpi kuin mikään,
parempi meistä ketään!

Runo: Paul Verlaine (*Sagesse*)
Suomennos: Heta Aho

Taavi Oramo laulu; Päivi Severeide, harppu

Auli Särkiö: *Nukahdettuaan hän joskus*

Heta Aho: *Kolme laulua Edith Södergranin runoihin*

I Det underliga havet (Ihmeellinen meri)

Sällsamma fiskar glida i djupen,
okända blommor lysa på stranden;
jag har sett rött och gult och alla andra färger, -
men det granna, granna havet är farligast att se,
det gör en törstig och vaken för väntande äventyr:

vad som har hänt i sagan, skall hända även mig!

I Ihmeellinen meri

Kummallisia kaloja liukuu syvyyksissä,
outoja kukkia loistaa rannalla;
olen nähnyt punaista ja keltaista ja kaikkia muita värejä –
mutta hohtava, hohtava meri on vaarallisin nähdä,
se herättää ja saa janoamaan tulevia seikkailuja,
mikä on tapahtunut sadussa, tapahtuu minullekin!

Dikter (1916), suom. Uuno Kailas

II Du som aldrig (Sinä joka et koskaan)

Du som aldrig gått ut ur ditt trädgårdsland,
har du nånsin i längtan vid gallret stått
och sett hur på drömmande stigar
kvällen förtonat i blått?

Var det icke en försmak av ogrätna tårar
som liksom en eld på din tunga brann,
när över vägar du aldrig gått
en blodröd sol försvann?

II Sinä joka et koskaan lähtenyt kasvimaaltasi...

Sinä joka et koskaan lähtenyt kasvimaaltasi
lienetkö ristikkoon nojannut kaivaten,
ja nähnyt kuinka unelmien poluille
on hiipunut illan sininen.

Eikö nieltyjen kyynelten esimaku ollutkin
se mikä poltti kieltäsi hehkuen
kun yli teiden joita et kulkenut
haipui aurinko verenpunainen.

Dikter (1916), suom. Pentti Saaritsa

III Revanche (Revanssi)

Skall det icke lyckas mig att störta
tornet ut i verklighetens stad
Vill jag sjunga stjärnorna från himlen
såsom ännu ingen gjort
Jag skall sjunga att min längtan stannar
hon som ännu aldrig hållit rast,
att hon skjuter lyran ut bort ifrån sig
som om våre sångens uppgift löst

III Revanssi

Ellen milloinkaan saa romahtamaan
tornia todellisuuden kaupungissa

tahdon laulaa tähdet taivaalta
kuin ei vielä kukaan ole tehnyt.
Laulan niin että kaipuuni seisahtaa,
se joka ei ole lepoa tuntenut,
niin että se sysää lyyran luotaan
kuin olisi täytetty laulun tehtävä.

Septemberlyran (1918), suom. Pentti Saaritsa

Kymi Sinfonietta, kapellimestari ja laulusolisti: **Taavi Oramo**

Heta Aho (s.1992): Kolme laulua Edith Södergranin teksteihin (2016-17/ orkesteriversio 2020)

Heta Aho on helsinkiläinen säveltäjä ja huilisti ja ollut vuodesta 2015 lähtien kulttuurikomppania Eloan taiteellinen johtaja. Kolme Södergran-laulua ovat valmistuneet alun perin 2016-17 lauluäänelle ja pianolle. Konsertissa kuultava orkesteriversio on valmistunut keväällä 2020.

Säveltäjä kertoo teoksestaan seuraavaa:

"**Kolme Södergran-laulua** syntyi aikana, jolloin olin keskeyttänyt opinnot ulkomailla ja moni ovi elämässä tuntui sulkeutuneen. Löysin Södergranin runoista tuttuja tunteita: ulkopuolisuutta, turhautumista terveydentilan asettamien rajojen edessä, tarpeen paeta tätä hetkeä kuviteltuihin maailmoihin.

Laulusarjaan yhdistin kolme runoa eri kokoelmista. Yhdessä runot voi lukea kertomuksena, joka viittaa Södergranin omaan elämään.

Alussa (***Det underliga havet***) on meri: nuori puhuja seisoo rannalla, edessä koko tuleva elämä mahdollisuuksineen. Orkesterin tekstuuri muodostuu ylös alas uiskentelevista säveliköistä, kuin syvyyksien ihmeellisistä kaloista. Tekstin viime sanoilla "mikä on tapahtunut sadussa, tapahtuu minullekin!" puhuja tuntuu kiroavan itsensä. Laulaja toistaa sanat *skall hända även mig?* kuin aavistaen tulevan.

Toisessa runossa (***Du som aldrig***) kaikki elämän kerran antamat mahdollisuudet on hukattu. Puhujan elämänpiiri on kaventunut kotipuutarhan porteille - hän tuntuu piinaavan itseään kysymällä samat, katkerat kysymykset yhä uudelleen. Musiikki on suloista mutta samalla kammottavaa; laulumelodia laskeutuu hitaasti kuin "verenpunainen aurinko". Laulaja ei osallistu orkesterin tunnekuuhuun, vaan katselee elämää etäältä, tappioonsa alistuneena.

Viimeisessä runossa (***Revanche***) puhuja tietää kuolevansa, mutta saa uutta rohkeutta ja päättää kostaa kohtalolleen. Aseena toimii taide, *lyyra*, jonka avulla voi saavuttaa kuolemattomuuden. *Revanche* on uhmakas ja itsevarma, loppua kohden kiihtyvä tanssi, joka päättyy hurjaan loikkaan kohti viimeistä tuntematonta.

Haluaisin kiittää sävellyksen- ja soitinpuheenopettajiani Juhani Nuorvalaa ja Matthew Whittallia korvaamattomasta avusta laulusarjaa työstäessä. Tärkeä on ollut myös kumppanini Taavi Oramon pannon - orkesteriversio on kirjoitettu hänelle ja viimeisen osan orkestraatio osin hänen kanssaan."

Kapellimestari ja tenori Taavi Oramo tekee uraa monilla musiikin aloilla ja eri taiteenlajien edustajien kanssa.

Hän valmistui Sibelius-Akatemiasta klarinetistiksi vuonna 2015 ja on esiintynyt solistina mm. Keski-Pohjanmaan Kamariorkesterissa, Kuopion kaupunginorkesterissa ja Uuden Ajan Ensemblessa.

Orkesterinjohtoa Oramo opiskeli aluksi professori Jorma Panulan johdolla Panula-Akatemiassa ja jatkoi sitten opintojaan Sibelius-Akatemiassa Atso Almilan ja Hannu Linnun oppilaana.

Kapellimestarina hän debytoi Tapiola Sinfonietaissa syksyllä 2017 ja Radion sinfoniaorkesterissa keväällä 2018. Kaudella 2019-20 Oramo oli Tapiola Sinfonietaissa kaikkien aikojen ensimmäinen residenssitaiteilija. Tänä aikana orkesteri toteutti hänen kanssaan kolme konserttikokonaisuutta. Konserttikaudella 2019-20 Oramo debytoi Münchenin kamariorkesterin, Bergenin BIT20 Ensemble -nykymusiikkiyhteen, Tampere Filharmonian, Turun filharmonisen orkesterin, Suomen kansallisoopperan orkesterin, Pärnun kaupunginorkesterin, Kymi Sinfonietaissa ja Pori Sinfonietaissa kapellimestarina sekä palasi johtamaan Helsingin kaupunginorkesteria. Perinteisen ohjelmiston lisäksi Oramo johtaa usein kokeellista, poikkitaiteellista ja nykymusiikkia. Esimerkiksi kaudella 2018-19 hän johti neljän eri kamarioopperan kantaesitykset.

Taavi Oramo työskentelee aktiivisesti sekä elektronisen musiikin parissa että laulajana. Hänen tunnetuimpia live-elektronikan laboratorioitaan on Tölöläb-improvisaatiokollektiivi, joka valittiin vuonna 2016 Pro Musica-säätiön nuoreksi taiteilijaksi. Tenorisolistina hän on esiintynyt muun muassa Helsingin Barokkiorkesterin ja Sinfonia Lahden kanssa sekä eri kamarikokoonpanoissa.

Oramo on myös tuottanut lukuisia tapahtumia, kuten Eloa-festivaalit 2015-17 ja Miksei-festivaalin 2016. Levytyksistä mainittakoon Berion Sinfonia Hannu Linnun johtaman Radion sinfoniaorkesterin kanssa sekä Magnus Lindbergin ja Johannes Brahmsin klarinetti- ja pianomusiikkia sisältävä levytys pianisti Matleena Nymanin kanssa. Keväällä 2019 Oramo kiinnitettiin maineikkaan brittiagentuuri Harrison&Parrottin listoille ja hänet nimitettiin vuoden 2020 VocalEspoon taiteelliseksi johtajaksi.

Auli Särkiö (s. 1990) on helsinkiläinen runoilija ja freelance-musiikkitoimittaja. Hänen viimeisin kirjansa, vettä ja unta luotaava *Vedenpeitto* (Poesia, 2019) oli ehdolla Ylen Tanssiva karhu -runopalkinnon saajaksi, ja se palkittiin myös Silja Hiidenheimon muistostipendillä. Särkiöltä ovat aiemmin ilmestyneet runoteokset *Sarmatia* (Mäntykustannus, 2011) ja *Ruohosinfonia* (Poesia, 2016). Konsertin kaikki runot ovat teoksesta *Vedenpeitto*, Poesia 2019.

Kymi Sinfonietta

I viulu: **Raymond Cox**, konserttimestari
Heikki Lehtonen
Tarmo Adson

II viulu: **Sergei Tiutiunik**
Stevan Sretenovic

Altoviulu: **Eero Kesti**
Valerijs Avramenko

Sello: **Kati Ylitalo**
Andres Narma

Kontrabasso: **Timo Wesslund**

Huilu: **Heta Aho**
Outi van Treeck

Oboe: **Dimas Ruiz Santos**
Timo Karjalainen

Klarinetti: **Csaba Rajnai**
Petri Marttinen

Fagotti: **Karita Siljander**
Heikki Simola

Käyrätorvi: **Janne Laine**
Henriikka Teerikangas

Lyömäsoittimet: **Vladimir Belov**

Ohjaus, kuvaus ja leikkaus: **Perttu Inkilä**
1.Kamera-assistentti: **Juho Kareoja**
B-kameraoperaattori: **Sebastian Lindroos**
Äänittäjä: **Joel Ward**
Miksaaja: **Taavi Oramo**
Visuaalinen konsultti: **Heta Aho**
Tuotanto: **Kymi Sinfonietta**

Nauhoitettu 14.1.2021 Kotkan konserttitalossa
Kiitokset rekvisiittalainasta: Classic House/**Pekka Ahonen**